

ustivp23v008zv

Městský úřad Ústí nad Orlicí

odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace

Vaše č.j.:
Ze dne: 06.03.2023

Naše č.j.: MUUO/19270/2023/ŠKCP/klick
Číslo spisu: 4730/2023
Spis. značka: 4730/2023
Poč. listů: 5
Poč. příloh: 0
Poč. lis. př.: 0

Vyřizuje: Ing. Dana Kličková
Tel: 465 514 306
E-mail: klickova@muuo.cz
Datum: 27.03.2023
Místo: Ústí nad Orlicí

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Žadatel:

Ing. Pavel Vacek,
Vrbová 655
562 01 Ústí nad Orlicí
IČ 49312570

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace jako příslušný orgán státní památkové péče (dále jen orgán „SPP“) podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) vydává v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, na základě podaného návrhu (žádosti o vydání závazného stanoviska) Ing. Pavla Vacka, se sídlem Vrbová 655, Ústí nad Orlicí, zplnomocněného Pardubickým krajem, považuje **výměnu 112 ks špaletových repasovaných oken za nové přesné kopie původních oken** - materiál borovicové dřevo, provedení špaletové, ve vnějších křídlech osazeno izolační dvojsklo 4/10/4, s původními repasovanými mosaznými olivami, případně nahrazeny novými identickými kopiemi, s vnitřním dřevěným parapetem, povrch opatřen nátěrem (email), odstín bílá, veškeré kování stejné jako u původního okna (např. okenní zarážka ve špaletě, okenní zarážka v rámu křídla), dělicí příčky v okenním křídle lepeny vně zasklení v profilaci jako původní, podle projektové dokumentace *Odstranění reklamačních vad oken v gymnáziu Ústí nad Orlicí*, vypracoval Ing. Pavel Vacek, Ústí nad Orlicí, únor 2023, u objektu gymnázia čp. 106 a 101 v Ústí nad Orlicí, který je zapsaný v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky jako nemovitá kulturní památka pod rejstříkovým číslem 21105/6-4590, na základě ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona a z hlediska zájmů státní památkové péče za **p ř í p u s t n o u** za dodržení podmínek, za kterých lze tyto práce provést:

adresa: Sychrova 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
tel.: +420 465 514 111
fax: +420 465 525 563

IČ: 00279676 DIČ: CZ00279676
email: podatelna@muuo.cz
web: <http://www.ustinadorlici.cz>

bankovní spojení:
KB Ústí nad Orlicí, č.ú.: 19-420611/0100
ID datové schránky: bxcbwmg

1. Před samotnou realizací výměny oken bude v dostatečném časovém předstihu orgánu SPP předloženo vzorové trojrozměrné okno ke schválení.

Odůvodnění:

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, který je podle § 25 odst. 1 památkového zákona orgánem státní památkové péče obdržel dne 13. 05. 2022 návrh (žádost o vydání závazného stanoviska) Ing. Pavla Vacka, se sídlem Vrbová 655, Ústí nad Orlicí, ve věci výměny 112 ks oken za nové kopie u budovy gymnázia, nemovité kulturní památky r. č. 21105/6-4590.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 památkového zákona požádal orgán SPP Národní památkový ústav v Pardubicích o písemné vyjádření k žádosti. Jelikož závazné stanovisko na základě Vaší žádosti nelze vydat bezodkladně, je vydáno ve lhůtě 30 dnů od podání žádosti, ke které se připočítává lhůta potřebná k získání odborného vyjádření od Národního památkového ústavu v Pardubicích (20 dní, ve složitějších případech 50 dní). Odborné vyjádření č.j. NPÚ-361/19829/2023/Hru ze dne 21. 03. 2023 obdržel orgán státní památkové péče dne 22. 03. 2023.

Dopad prací uvedených v žádosti na objekt vyjádřil NPÚ Pardubice takto:

„Popis zamýšlených prací: Plánované práce zahrnují výměnu 112 ks špaletových repasovaných oken na budově gymnázia v Ústí nad Orlicí. Okna na budově byla repasována v rámci stavby Realizace úspor energie – Gymnázium Ústí nad Orlicí. Provedené práce však nebyly zhotoveny v uspokojivé kvalitě a v současnosti jsou okna ve znaleckém posudku 56-01/2022, který zpracoval Ing. Martin Můčka, Ph.D., hodnocena jako konstrukčně a izolačně zcela nevyhovující a vhodná k výměně. K opětovné repasi znalec nedoporučuje ani jedno okno. Dojde tedy k výměně všech řešených dřevěných 112 ks otvorových výplní, které budou nahrazeny novými replikami, jež budou vyrobeny jako přesné kopie původních oken (viz Příloha žádosti – Projektová dokumentace nových oken). Materiál borovicové dřevo, provedení špaletové. Ve vnějších křídlech bude osazeno izolační dvojsklo 4/10/4. Pro ovládání okna budou osazeny původní (repasované) mosazné olivy, tam kde nebude repase možná, budou nahrazeny novými (identickými). $U_w = 1,2 \text{ W/m}^2\text{K}$ (doporučená hodnota dle ČSN 73 0540-2). Součástí je i vnitřní dřevěný parapet. Povrch bude opatřen nátěrem (email), odstín bílá. Veškeré kování bude osazené stejně jako u původního okna (např. okenní zarážka ve špaletě, okenní zarážka v rámu křídla). Dělicí příčky v okenním křídle nebudou umísťovány mezi sklo, ale lepeny vně zasklení v profilaci jako původní. Charakteristika objektu / území: Objekt gymnázia a sokolovny byl vystavěn mezi lety 1910 – 1914 architektem Janem Paclem (objekty jsou stavebně vzájemně propojeny). Jedná se o pozdně secesní objekt s prvky modern architektury představující výraznou a hodnotnou stavbu v rámci regionu. Účelová budova postavena již při svém vzniku pro školní účely se uplatňuje výrazně v dálkových pohledech na místo a představuje doklad stavebního vývoje města, kvality architektonického návrhu a technické vyspělosti stavebnictví té doby. Gymnázium bylo vystavěno jako dvoupatrová budova, kde čelní fasáda má 11 okenních os (okna obdélná), pátá až sedmá osa rizalit s půlkruhově zaklenutými okny v druhém patře, v nízkém štítu je umístěn kulatý ciferník hodin. V přízemí šesté osy poté hlavní vchod do budovy se třemi stupni, na levé straně nad oknem s letopočtem „A.D. 1913“, na pravé jméno architekta - „ARCH. J. PACL“. Kolem všech fasád obíhá sokl různé výšky z opukových kvádrů a pískovcových desek- opukové zdivo je

ukončeno pískovcovou římsou. Okenní otvory v přízemí mají pískovcové překlady nebo betonové parapety. Na zadní fasádě, která je sedmiosá, je na středu úzkou spojovací chodbou se schodištěm napojena budova tělocvičny obdélného půdorysu (sokolovna). Na rizalitu čelní fasády jsou mezi okny tři figurální reliéfy – alegorie studia, na pravé jižní straně fasády je reliéf s alegorií tkalcovství, na zadní fasádě tělocvičny jsou dva reliéfy – alegorie tělovýchovy s nápisy (levý „S OBLAK/ NÍŽ K ZEMI/ DO SRDCÍ, DUŠÍ ZALÉTNI/ POVZBUĎ A POSIL“, pravý „KRÁSOU A SILOU/ ZDRUŽENÉ ČINY/DOBUDOU ZÍTRA NOVÝCH NÁM SVĚTŮ“. Na vrcholu této fasády je socha ptáka – sokola. Figurální reliéfy jsou dílem Josefa Drahoňovského. Současný stav poznání chráněných kulturně historických hodnot dotčeného objektu / území: Budova gymnázia společně se sokolovnou tvoří jednu s dominant města a výrazně se tak podílí na jeho panoramatu. V rámci MPZ Ústí nad Orlicí jsou objekty umístěny při jejím okraji, v území označeném jako „C“, tedy doplňující charakter památkové zóny, avšak samy jsou kulturními památkami. Kolem obou objektů se rozkládá parčík ohraničený soudobým oplocením. S ohledem na současný stupeň poznání historického vývoje obou objektů lze konstatovat, že k jejich památkovým hodnotám patří zejména hmotové uspořádání, dochované dispozice objektů, původní materiálová skladba, výzdoba interiéru a exteriéru a začlenění v urbanistické struktuře města. Technický stav objektu / dotčené konstrukce: Technický stav objektu je dobrý, po rekonstrukci. Některé části však vyžadují dílčí opravy. Repasované okenní výplně jsou hodnoceny jako nevyhovující a dožilé (konstrukčně i materiálově), znaleckým posudkem Ing. Martina Múčka, Ph.D., doporučeny k výměně. Dosavadní stav projednání: Záměr výměny repasovaných dožilých okenních výplní byl konzultován s orgánem státní památkové péče a s pracovníky NPÚ ÚOP v Pardubicích v květnu roku 2022. Vyhodnocení žádosti: Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že posuzované práce budou v souladu s veřejným zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za této podmínky: 1. Před samotnou realizací výměny nevyhovujících repasovaných oken bude v dostatečném časovém předstihu orgánu SPP předloženo vzorové trojrozměrné okno ke schválení. Zdůvodnění: Ad 1). Z důvodu zodpovědného posouzení klademe výše uvedenou podmínku, jejímž záměrem je dovést výměnu současných nevyhovujících okenních výplní ke zdařilé realizaci. Celková výměna některých okenních výplní objektu již v minulých letech proběhla. Z tohoto důvodu je třeba spoluurčit směr, aby stávající vyměněné okenní výplně s nově osazovanými okenními výplněmi nepůsobily na fasádě objektu kulturní památky nesourodě. Z důvodu energetických opatření a špatného technického stavu proběhla v minulých letech částečná výměna a částečná repase okenních výplní objektu kulturní památky gymnázia. Okenní výplně, jejichž obnova byla částečně řešena repasí, se však v průběhu následujících let ukázala jako konstrukčně i technologicky nevhodným řešením. Došlo k repasi vnějších křídel, zatímco vnitřní byla řešena výměnou za nové repliky s izolačním dvojsklem. K tomuto řešení došlo z důvodu snahy o zachování co největší míry dobové authenticity kulturní památky, neboť právě vnější křídla jsou členitější a zdobenější, než křídla vnitřní a zároveň z důvodu energetických úspor objektu. Práce však nebyly provedeny kvalitně, okna netěsnila a postupem času došlo k degradaci jak vnějších, tak nových vnitřních křídel okenních výplní. Z tohoto důvodu a s přihlédnutím ke znaleckému posudku Ing. Martina Múčka, Ph.D., souhlasíme s celkovou výměnou problematických 112 ti ks původně repasovaných okenních výplní. Rovněž z důvodu snahy o

zachování pohledové autenticity objektu kulturní památky v co největší možné míře respektujeme konstrukční řešení nových replik vnějších okenních křídel, kde se viz předložená *Projektová dokumentace nových okenních výplní* počítá s možností, že jednotlivé okenní příčle drobnějších členěných okenních tabulí (viz *Projektová dokumentace nových oken – Výpis výplní*) budou lepeny vně zasklení, avšak ve stejné profilaci, jako původní příčle. Vzhledem k osazení vnějších okenních křídel izolačním dvojsklem by tyto dělicí příčle, pokud by nebyly řešeny nalepením vně zasklení, nebyly technologicky schopné splnit požadavek na subtilní provedení v návaznosti na původní okenní výplně, které byly osazeny sklem jednoduchým a snaze se původním okenním výplním vzhledově co nejvíce přiblížit. Přihlížíme rovněž k funkci dotčeného objektu, jenž od svého vzniku slouží jako škola a snaze vlastníka o snížení energetické náročnosti objektu, na které se netěsnící okenní výplně negativně podílejí. Navrhované práce při dodržení podmínky a postupu realizace nepoškodí kulturně historické hodnoty objektu kulturní památky ani památkové hodnoty MPZ Ústí nad Orlicí. Upozornění: Upozorňujeme, že z důvodu snahy o zachování co největší míry autenticity během výměny okenních výplní u kulturní památky gymnázia, trváme na zachování původního kování v co největší možné míře (okenní klíčky, zarážky, apod.).”

Žadatel dostal možnost dle § 36 odst.3 správního řádu vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska. Žadatel této možnosti využil a dne 24.03.2023 sdělil, že nemá k předloženým podkladům závazného stanoviska připomínky ani námítky.

V dané věci bylo vydáno závazné stanovisko k záměru výměny předmětných oken čj. MUUO/45951/2022/ŠKCP/klick ze dne 29.06.2022.

Vyjádření orgánu SPP:

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, v průběhu správního řízení posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy. Při vyhotovení závazného stanoviska vycházel z prohlídky objektu, předložené žádosti, vyjádření žadatele a došel k závěru, že předložené práce jsou přípustné za dodržení výše uvedené podmínky.

Navržené práce - výměna 112 ks špaletových repasovaných oken za nové přesné kopie původních oken podle projektové dokumentace *Odstranění reklamačních vad oken v gymnáziu Ústí nad Orlicí*.

S ohledem na současný stupeň poznání historického vývoje předmětného objektu lze konstatovat, že k jeho památkovým hodnotám patří zejména hmotové uspořádání, dochovaná dispozice, původní materiálová skladba, výzdoba interiéru i průčelí a především začlenění objektu v urbanistické struktuře města. Objekt gymnázia byl vystavěn mezi lety 1910 – 1914 architektem Janem Paclem. Jedná se o pozdně secesní stavbu s prvky moderní architektury. Objekt gymnázia a navazující sokolovny je výraznou a hodnotnou stavbou v rámci regionu.

Pro zachování historických kvalit tohoto památkově chráněného objektu je třeba respektovat originální historické materiály, hmotu i po léta utvářené a zachovávané detaily řešení jednotlivých stavebních konstrukcí.

Orgán SPP souhlasí s provedením navržených prací, jelikož navržené nové kopie oken zlepší stavebně technický stav objektu.

Podmínky uvedené v tomto závazném stanovisku stanovil orgán SPP podle § 14 odst.3 památkového zákona a § 9 vyhlášky MK ČR č.66/1988 Sb., kterou se zákon provádí.

Podmínku uvedenou ve výroku tohoto stanoviska, že před samotnou realizací výměny repasovaných

oken bude v dostatečném časovém předstihu orgánu SPP předloženo vzorové trojrozměrné okno ke schválení, stanovil orgán SPP na základě nutnosti uchování autenticity vzhledu a hmoty předmětné kulturní památky a tak zachovat její charakter bez památkově nevhodných změn.

Při navržené výrobě nových oken je nutné provést je jako kopie historických oken charakteristických pro danou stavbu. Okna jako takové mají spoustu detailů, na jejichž provedení závisí celkový vzhled a proto stanovenou podmínkou dojde k zajištění dořešení detailů, které v projektové dokumentaci nebyly řešeny, ale jsou důležité pro navržené práce a ovlivní tak výsledný vzhled památky.

Prostředkem péče o zachování kulturně historických hodnot jednotlivých budov je ochrana původních prvků tam, kde dosud existují. V případě rozsáhlejšího poškození prvku je žádoucí provést jeho kopii.

Orgán SPP souhlasí s navrženými pracemi. Předmětnou kulturní památku bude možné dále využívat k vzdělávacím účelům při zachování její funkce. Provedením těchto prací nedojde ke snížení památkové hodnoty objektu.

V případě jakékoli **další stavební činnosti** nad rámec tohoto závazného stanoviska včetně udržovacích prací je podle uvedeného památkového zákona nutno požádat Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace, o **další závazné stanovisko**.

Poučení:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 6 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. **Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání**, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Ing. Lucie Felgrová
vedoucí odboru

Ing. Dana Kličková
oprávněná úřední osoba